
II. ЕКОНОМІКА, ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

УДК 65.014.1:658.152:06.052

ПЕРЕБІГ ПОДІЙ, ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАСЛІДКИ В ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ ПІДПРИЄМСТВ ВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

О. С. БАЛАН, кандидат технічних наук
(Одеський національний політехнічний університет)

***Анотація.** Інфраструктуру сучасної промисловості України потрібно негайно оновити та модернізувати. Найбільш гостро проблема стоїть в енергетичній, транспортній, сільсько-господарській і машинобудівній галузях. Фактично підприємства є заручниками інвестицій. Джерелами фінансування інвестиційної діяльності є: власні кошти підприємств, залучений капітал (вітчизняні та іноземні інвестиції, інвестиції, отримані в рамках державних приватно-партнерських відносин). У статті консолідовано дані та проведено аналіз інвестиційних процесів у виробничій сфері України за статистичними даними та скрізь призму динаміки енергоспоживання, виявлені тенденції, фактори впливу, можливі наслідки.*

***Ключові слова:** інвестиційний процес, виробнича сфера, аналітика, тенденції.*

Мета статті полягає в консолідації даних та аналізі інвестиційних процесів у виробничій сфері України, виявленні тенденцій, факторів впливу, прогнозуванні їх наслідків. Досліджуючи узгодженість темпів розвитку на прикладі електроенергетичної галузі із прийнятою стратегією [8] та її впливу на діяльність підприємств виробничої сфери визначено значне відставання і неможливість її дотримання (табл. 1). Так, на першому етапі розвитку України спостерігається суттєвий приріст споживання електроенергії, і позитивна тенденція триває і дотепер [14]. Отже, що суб'єкти господарювання адаптувалися до змін у цій галузі. Проте, враховуючи рівень зносу елек-

троустановки (його рівень доходить до 70 % [3]), у підприємств назріває необхідність щодо його оновлення і інвестуванні коштів у заходи, спрямовані на енергозбереження та розвиток альтернативної «зеленої енергетики».

Це дозволяє дійти висновку, що розвиток України відповідно до схваленої Стратегії цілком залежить від можливостей підприємств щодо залучення капітальних інвестицій і раціонального їх освоєння.

Проте аналіз базових наукових досліджень, присвячених виокремленій проблемі, показав, що основна увага приділяється методам залучення інвестиційних ресурсів. Поза увагою

Таблиця 1

Аналіз відповідності періодів розвитку України реальному стану електроенергетичної галузі та їх впливу на діяльність промислових підприємств

Часовий період	Період розвитку України	Стратегічна мета	Стан розвитку електроенергетичної галузі		Рівень впливу на діяльність промислових підприємств
			складові етапу розвитку	особливості етапу	
До 2010 р.	Період структурної перебудови інноваційного напрямку	Оздоровлення та відродження виробництва зі структурною перебудовою, стале зростання обсягів виробництва	<ul style="list-style-type: none"> - формування нормативно-правової бази галузі - реформування системи державного управління і контролю галузі - вертикальна диверсифікація галузі - роздержавлення енергопостачального сектора – приватизація енергопостачальних підприємств 	<ul style="list-style-type: none"> - нормативно-правова база не стабільна - постійно утворюються нові органи державного управління - процес вертикальної диверсифікації галузі завершено - ведеться активна корпоративна боротьба за право вирішального впливу на фінансово-господарську діяльність ЕПП 	Рівень попиту на електроенергію зростає, одночасно зростає тариф
2011–2020 рр.	«Інвестиційно-інноваційний» період	Формування єдиної промислової системи країни як органічної частини європейського простору	<ul style="list-style-type: none"> - залучення інвестиційного капіталу - сприяння конкуренції серед постачальників електроенергії шляхом стимулювання виробництва електроенергії із альтернативних джерел 	<ul style="list-style-type: none"> - активна корпоративна боротьба за право вирішального впливу на економічну діяльність ЕПП незначні зміни 	Зберігається тенденція зростання обсягів електроенергії, одночасно зростає тариф
2021–2030 рр.	«Інноваційний» період	Еволюційний перехід до сталого розвитку в постіндустріальному суспільстві	не визначено	не визначено	не визначено

дослідників залишилися методи і механізми залучення заощаджень населення як джерела інвестиційних ресурсів [13]. Узагальнюючи результати досліджень [5, 15, 18, 20] та дані Головного управління статистики в Одеській області [6], розглянемо та проаналізуємо кількісні показники стану капітальних інвестицій по Україні за період 2010–2013 рр. (табл. 2). Аналіз показав, що пріоритетним об'єктом капітальних інвестицій є інвестиції в матеріальні активи.

Їх доля за весь час аналізу в середньому дорівнює 96,5 % із незначними коливаннями, як у бік збільшення – протягом 2011–2012 рр., так і зменшення – 2013 р. Така ситуація виправдовується загальним станом економіки країни, який у період 2013 р. характеризується, як кризовий. Аналізуючи структуру матеріальних інвестицій, можна дійти висновку, що інвестиційна діяльність підприємств спрямована на оновлення, модернізацію і розширення виробничих потужностей. Ліва доля капвкладень матеріальних інвестицій належить нежитловим спорудам, машинам і обладнанням та інженерним спорудам. Доля капвкладень у названі активи протягом 2010–2013 рр. становить 71,3; 73,9, 70,7, 70,1 % відповідно.

Незважаючи на негативну тенденцію показника, враховуючи його вагомість у загальній структурі інвестицій і загальний стан економіки в країні, вважаємо таку ситуацію цілком прийнятною. Більш поглиблений аналіз динаміки показників представлено у табл. 3.3 та на рис. 1.

Отже, динаміка інвестування є позитивною, хоча протягом 2013 р. спостерігалось зменшення темпів приросту капітального інвестування порівняно з 2012 р. Темп приросту капітальних інвестицій у 2012 р. становив 1 % проти 2011 р. Значну частку в структурі капітальних інвестицій 2012 р. становлять інвестиції в матеріальні активи – 97 %, і лише 3 % – нематеріальні активи.

Аналіз джерел фінансування капвкладень у період із 2010 по 2013 рр. показав їх відносну стабільність (рис. 2). Головним джерелом фінансування капіталовкладень, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та ор-

ганізацій, за рахунок яких у 2012 р. освоєно 59,0 % інвестицій в основний капітал.

Аналіз табл. 3 і рис. 2 показав, що ліва частка капітальних інвестицій здійснюється за рахунок власних коштів підприємств і організацій. Їх доля у загальному обсязі інвестицій протягом 2010–2013 рр. коливається від 58,58 до 63,75 %. Частка залучених і запозичених коштів, у тому числі кредитів банків, коштів іноземних інвесторів та інвестиційних фондів, у загальних об'ємах капіталовкладень становить 23 %. За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 10 % інвестицій в основний капітал. Частка коштів населення на будівництво власного житла становила 8 % усіх капіталовкладень.

Інвестиційна діяльність є ключовою для розуміння ходу відтворення, переважно завдяки їй визначається циклічність економіки. Саме іноземні інвестиції є провідником сучасних технологій виробництва та управління, своєрідною «перепусткою» на світові ринки товарів і капіталів, дають змогу при цьому компенсувати дефіцит національних грошових коштів. Розвиток сучасної світогосподарської системи характеризується широким залученням країн до міжнародних інвестиційних процесів. За останнє півстоліття типи прямих іноземних інвестицій (ПІІ), а також регіони-реципієнти, галузі промисловості, які беруть участь у ПІІ, зазнали значних змін. Безсумнівно, ПІІ будуть продовжувати бурхливо рости; існує імовірність, що це буде відбуватися швидше, ніж у минулому, оскільки природа світової економіки останнім часом динамічно змінюється. Погляд на минулі та сучасні тенденції в розвитку ПІІ допомагає зрозуміти принципи інвестиційного позиціонування регіону у світлі майбутніх тенденцій. З'являються такі важливі зміни у поведінці інвесторів і в інвестиційних процесах загалом:

- змінилися основні види ПІІ. Тоді більшість інвестицій до Другої світової війни здійснено в природні ресурси та інфраструктуру, домінуючим видом ПІІ в післявоєнний період стали інвестиції в промисловість. Сьогодні найбільш важливими є інвестиції в сектор послуг. Створення підприємства в іншій державі стало домінуючим способом обслуговування

Таблиця 2

Структура капітальних інвестицій по Україні за 2010–2013 рр.

Вид інвестицій	Обсяг капітальних інвестицій за роками аналізу, тис. грн				Структура капітальних інвестицій, %				Зміни у структурі капітальних інвестицій, %			
									Порівняно із попереднім періодом			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2013
1) Інвестиції в матеріальні активи, у т. ч.:	182,08	250,50	285,15	257,14	96,3	96,4	97,1	96,0	+0,1	+0,72	-1,04	-0,3
– житлові будівлі	28,74	29,56	38,55	41,57	15,2	11,4	13,1	15,5	-3,83	+1,75	+0,33	+0,3
– нежитлові будівлі	38,91	51,32	56,81	47,91	20,6	19,7	19,3	17,9	-0,84	-0,40	-2,69	-2,7
– інженерні споруди	40,76	67,69	64,85	58,77	21,6	26,0	22,1	22,0	+4,48	-3,96	+0,39	+0,4
– машини, обладнання та інвентар	55,18	73,17	85,94	80,97	29,2	28,1	29,3	30,2	-1,04	+1,11	+1,06	+1,1
– транспортні засоби	11,40	18,92	28,20	16,60	6,0	7,3	9,6	6,2	+1,25	+2,32	+0,17	+0,2
земля	1,29	2,31	1,80	1,17	0,7	0,9	0,6	0,4	+0,21	-0,27	-0,25	-0,2
– довг. біол. активи росл. та твар.	2,01	3,07	1,94	2,46	1,1	1,2	0,7	0,9	+0,12	-0,52	-0,15	-0,1
– інші матеріальні активи	3,79	4,45	7,06	7,70	2,0	1,7	2,4	2,9	-0,29	+0,69	+0,87	+0,9
2) інвестиції в нематеріальні активи	6,98	9,43	8,55	10,58	3,7	3,6	2,9	4,0	-0,07	-0,72	+0,26	+0,3
Разом	189,06	259,93	293,69	267,73	100	100	100	100	–	–	–	–

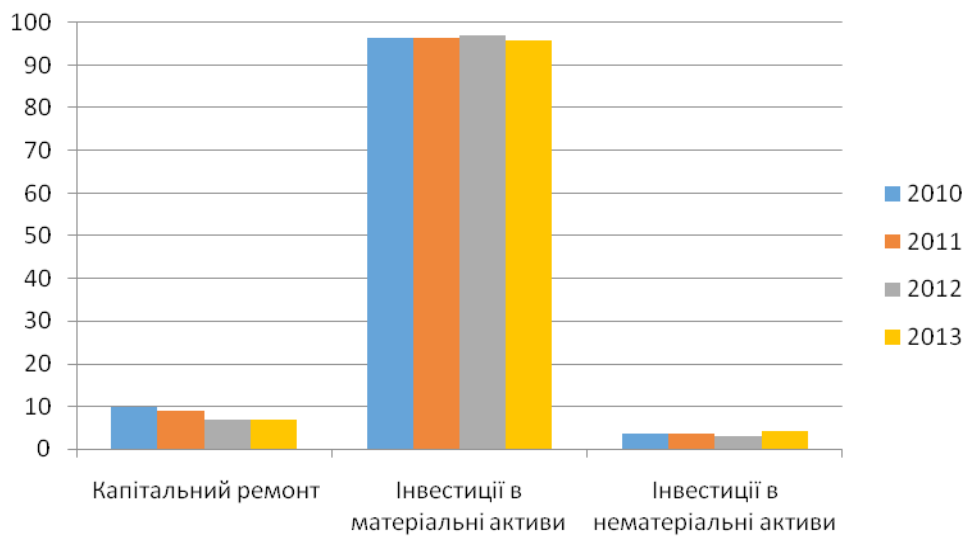

Рис. 1. Структура капітальних інвестицій в Україні за 2008–2013 рр.

Таблиця 3

Динаміка капітальних інвестицій по Україні за 2008–2013 рр.

Період аналізу	Капітальні інвестиції, млн грн	Абсолютний приріст, млн грн		Темп росту, %		Темп приросту, %	
		до попереднього періоду	до 2008 р.	до попереднього періоду	до 2008 р.	до попереднього періоду	до 2008 р.
2008	272074,1	–	–	–	–	–	–
2009	192878	–79196,1	–79196,1	71	71	–29	–29
2010	189061	–3817	–83013,1	98	70	–2	–30
2011	259932	70871	70871	137	137	37	37
2012	263727,7	3795,7	74666,7	101	139	1	39
2013	247891,6	–15836,1	58830,6	94	131	–7	31

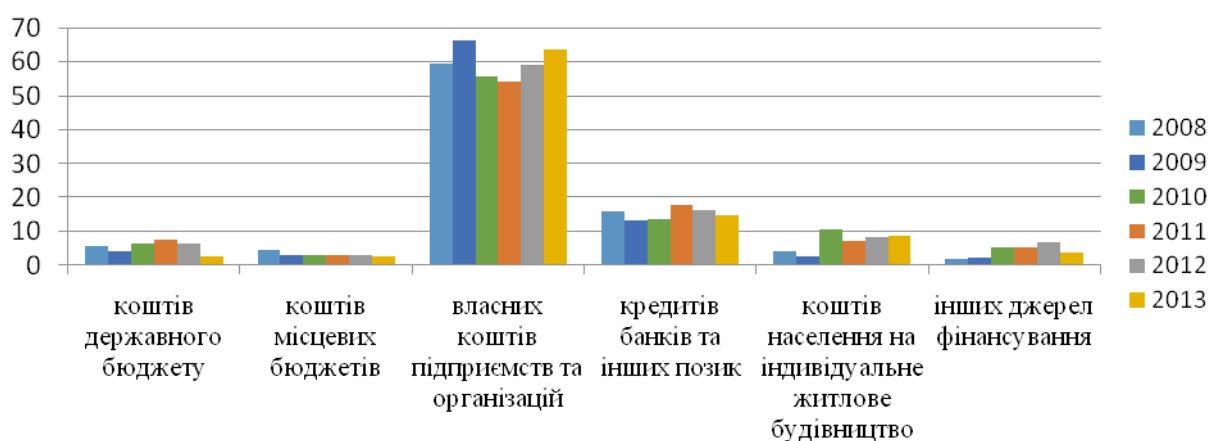

Рис. 2. Аналіз динаміки та структури джерел фінансування капітальних інвестицій в Україні

зарубіжних ринків. Типи ПІІ стали більш різноманітними з розвитком затрато- і стратегічно орієнтованих інвестицій;

- змінилася юридична структура оформлення прав транскордонної власності. Протягом тривалого часу спільні підприємства (СП)

були найбільш поширеною формою співпраці в країнах, що розвиваються. Фактично, в багатьох країнах створення СП було єдиним засобом захисту інтересів закордонних інвесторів. Ця модель змінилася після того, як багато країн лібералізували своє інвестиційне законодавство, внаслідок чого загострилася конкуренція у сфері залучення інвестицій, і в даний час допускають існування підприємств зі 100 % іноземною участю в більшості галузей промисловості. Крім того, більш широко використовують інші форми співробітництва: стратегічні альянси та інші неакціонерні об'єднання [18].

Правовий режим інвестування в Україні визначається національним законодавством, яке, в свою чергу, складається з великої кількості нормативних актів (табл. 2). Держава гарантує захист інвестицій незалежно від форм власності, а також видів іноземних інвестицій. Захист інвестицій забезпечується законодавством України та її міжнародними договорами. Інвесторам, у тому числі іноземним, забезпечується рівноправний режим, що виключає застосування заходів дискримінаційного характеру, які могли б перешкодити управлінню інвестиціями, їх використанню та ліквідації, а також передбачаються умови та порядок вивезення вкладених цінностей і результатів інвестицій [12].

Отже, з проведеного аналізу інвестиційної активності по Україні можна зробити висновок, що основну частку у структурі капітальних інвестицій становлять інвестиції у матеріальні активи, динаміка капітальних інвестицій по Україні є позитивною, хоча є зменшення темпів приросту по відношенню до попередніх років. Основним джерелом фінансування капітальних інвестицій є власні кошти підприємств і організацій. Враховуючи незмінність ситуації протягом періоду аналізу, вважаємо, що це є традиційним в інвестиційній діяльності вітчизняних підприємств. Таку ситуацію можна пояснювати двоєю: по-перше, незахищеністю прав іноземного інвестора; по-друге, іноземний інвестор усе частіше є власником підприємств.

Одним із найважливіших факторів, що сприяє припливові іноземних інвестицій у

країну, є наявність ефективного, стабільного законодавства про іноземні інвестиції та зовнішньо-економічну діяльність. На сьогодні в Україні існує велика кількість нормативно-правових актів, що регулюють відносини в інвестиційній сфері, та загалом створено правове підґрунтя для здійснення інвестиційної діяльності. Кожен із названих законодавчих актів і законопроектів спрямований на вдосконалення регулювання відносин в інвестиційній сфері та має свій предмет і мету. Така розгалужена система нормативно-правових актів свідчить про те, що держава вживає заходи з метою створення в Україні належних умов здійснення інвестиційної діяльності шляхом закріплення на законодавчому рівні принципів і правил її здійснення.

Разом із тим, незважаючи на цілий ряд проблем, все-таки в останні роки ведеться активна робота щодо врегулювання відносин в інвестиційній сфері, а національне інвестиційне законодавство наближається до стабілізації. Зрозуміло, що, крім набутих знань у сфері інвестицій, в успішному веденні міжнародного бізнесу велику роль відіграють зовнішні чинники, такі як державне регулювання у інвестиційній сфері, а також вплив і контроль міжнародних інституцій за потоками капіталу. Інвестиції відіграють центральну роль в економічному розвитку країни, вони визначають загальне зростання її економіки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Guidance on Monitoring Internal Control Systems [Електронний ресурс] // The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). – Режим доступу: http://www.cpa2biz.com/AST/Main/CPA2BIZ_Primary/InternalControls/COSO/PRDOVR~PC-990021/PC-990021.jsp#.U1_Stfl_uSo. – Назва з екрана.
2. Levy D. 5 Early-Stage Investments You Need to Make / Levy D. – [s. b.], 2013. – 2 p.
3. Балан А. А. Економічний інструментарій узгодженого контролювання діяльності та розвитку енергопостачального підприємства: монографія / А. А. Балан, С. В. Філіппова.

- Донецьк : Ноулідж (Донецьке відділення), 2013. – 181 с.
- Balan A. A. Ekonomichnyj instrumentarij uzgodzenogo kontroljuvannja dijaj'nosti ta rozvytku energopostachal'nogo pidpryjemstva : monografija / A. A. Balan, S. V. Filyppova. – Donec'k : Noulidzh (Donec'ke viddilennja), 2013. – 181 p.
4. Балан О. С. Прийняття інвестиційних рішень в інвестиційному менеджменті : монографія / О. С. Балан, С. В. Філіппова. – Донецьк : Ноулідж, 2013. – 371 с.

Balan O. S. Prynjattja investycijnyh rishen' v investycijnomu menedzhmenti: monografija / O. S. Balan, S. V. Filyppova. – Donec'k : Noulidzh, 2013. – 371 p.

 5. Бушуев С. Д. Динамическое лидерство в управлений проектами / Бушуев С. Д., Морозов В. В. – К. : Украинская ассоциация управления проектами, 2000. – 308 с.

Bushuev S. D. Dynamicheskoe lyderstvo v upravlenyj proektamy / Bushuev S. D., Morozov V. V. – K. : Ukraïnskaja assocyaciya upravlenyuja proektamy, 2000. – 308 p.

 6. Головне управління статистики в Одеській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua>. – Назва з екрана.

Golovne upravlinnja statystyky v Odes'kij oblasti [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.od.ukrstat.gov.ua> – Nazva z ekrana.

 7. Голубов М. І. Багатосторонне та двосторонне інвестиційне співробітництво країн в умовах регіоналізації світової економіки / М. І. Голубов // Донецький національний університет. – 2007. – № 3. – С. 248–254.

Golubov M. I. Bagatostoronnje ta dvostoronnje investycijne spivrobitnyctvo kraj'n v umovah regionalizacii' svitovoi' ekonomiky / M. I. Golubov // Donec'kuj nacional'nyj universytet. – 2007. – № 3. – P. 248–254.

 8. Енергетична стратегія України на період до 2030 року, схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 березня 2006 р. № 145-р [Електронний ресурс] : офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/145a-2006-p>. – Назва з екрана.

Energetychna strategija Ukraïny na period do 2030 roku, shvalena rozporjadzhennjam Kabinetu Ministriv Ukraïny vid 15 bereznja 2006 r. № 145-r [Elektronnyj resurs] : ofic. veb-sajt Verhovnoi' Rady Ukraïny. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/145a-2006-p>. – Nazva z ekrana.

 9. Качурець Ч. І. Міжнародні інституції для лібералізації прямих іноземних інвестицій [Електронний ресурс] / Ч. І. Качурець, В. С. Корчун. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/Articles/Kultnar/knp59/knp59_119-120.pdf. – Назва з екрана.

Kachurec' Ch. I. Mizhnarodni instytucii' dlja liberalizacii' prjamyh inozemnyh investycij [Elektronnyj resurs] / Ch. I. Kachurec', V. S. Korchun // Rezhym dostupu: http://www.nbuv.gov.ua/Articles/Kultnar/knp59/knp59_119-120.pdf. – Nazva z ekrana.

 10. Киреев А. П. Международная экономика : в 2 ч. – Ч. I : Международная микроэкономика: движение товаров и факторов производства / А. П. Киреев. – М. : Международные отношения, 1997. – 416 с.

Kyreev A. P. Mezhdunarodnaja ekonomyka : v 2 ch. – Ch. I : Mezhdunarodnaja mykroekonomyka: dvyzhenye tovarov y faktorov proyzvodstva / A. P. Kyreev. – M. : Mezhdunarodnyie otnosheniya, 1997. – 416 p.

 11. Колтинюк Б. А. Инвестиции : учебник / Колтинюк Б. А. – С.Пб. : [б. и.], 2003. – 848 с.

Koltynjuk B. A. Ynvestycyy : uchebnyk / Koltynjuk B. A. – S.Pb., 2003. – 848 p.

 12. Крючкова І. В. Теоретико-методологічні аспекти державного регулювання інвестиційної політики як важливого фактора економічного зростання / І. В. Крючкова, Р. В. Попельнюхов // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 1, т. 2. – С. 298–301.

Krjuchkova I. V. Teoretyko-metodologichni aspekty derzhavnogo reguljuvannja investycijnoi' polityky jak vazhlyvogo faktora ekonomichnogo zrostantnja / I. V. Krjuchkova, R. V. Popel'nyuhov // Visnyk Hmel'nyc'kogo nacional'nogo universytetu. – 2010. – № 1, t. 2. – P. 298–301.

 13. Кубіков В. К. Аналіз джерел інвестиційних ресурсів в основний капітал підприємств

- України / Кублік В. К. // Вісник Криворізького економічного інституту КНЕУ. – 2009. – № 3 (19). – С. 85–87.
- Kublikov V. K. Analiz dzherel investycijnyh resursiv v osnovnyj kapital pidpryjemstv Ukrainy / Kublikov V. K. // Visnyk Kryvoriz'kogo ekonomichnogo instytutu KNEU. – 2009. – № 3 (19). – P. 85–87.
14. Кулик М. М. Стан реалізації та інвестиційного забезпечення енергетичної стратегії України / М. М. Кулик // Проблеми загальної енергетики. – 2012. – Вип. 1 (28). – С. 5–14.
- Kulyk M. M. Stan realizacii' ta investycijnogo zabezpechennja energetychnoi' strategii' Ukrainy / M. M. Kulyk // Problemy zagal'noi' energetyky. – 2012. – Vyp. 1 (28). – P. 5–14.
15. Поколенко В. О. Формування раціональної програми втілення проектів інвестицій інтегрованим методом балансу інвестиційних критеріїв / Поколенко В. О. // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин : зб. наук. пр. – К. : КНУБА, 2002. – Вип. 11. – С. 38–54.
- Pokolenko V. O. Formuvannja racional'noi' programy vtilennja proektiv investycij integrovanyim metodom balansu investycijnyh kryterii'v / Pokolenko V. O. // hljahy pidvyshhennja efektyvnosti budivnyctva v umovah formuvannja rynkovykh vidnosyn : zb. nauk. pr. – K. : KNUBA, 2002. – Vyp. 11. – P. 38–54.
16. Ришкевич Н. Л. Розширення прямих іноземних інвестицій як ознака фінансової глобалізації [Електронний ресурс] / Н. Л. Ришкевич, М. Гризлов. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ever/2010_1/23.pdf. – Назва з екрана.
- Ryshkevych N. L. Rozshyrennja prjamyh inozemnyh investycij jak oznaka finansovoi' globalizacii' [Elektronnyj resurs] / N. L. Ryshkevych, M. Gryzlov. – Rezhyim dostupu: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ever/2010_1/23.pdf. – Nazva z ekrana.
17. Шарова Ф. Л. Экономика иностранных инвестиций / Ф. Л. Шарова. – М. : МИЭП, 2007. – 88 с.
- Sharova F. L. Ekonomika inostrannyih investitsiy / F. L. Sharova. – M. : MYEP, 2007. – 88 s.
18. Шарп Уильям Ф. «Инвестиции» : [пер. с англ.] / Уильям Ф. Шарп, Гордон Дж. Александер, Джеффри В. Бэйли. – М. : Инфра-М, 2010. – 1028 с.
- Sharp Uyl'jam F. «Ynvestycyy» : [per. s angl.] / Uyl'jam F. Sharp, Gordon Dzh. Aleksander, Dzhheffry V. Bejly. – M. : Ynfra-M, 2010. – 1028 s.
19. Кушнир И. В. Инвестиции / Кушнир И. В. ; Ин-т экономики и права Ивана Кушнера. – К. : [б. и.], 2011. – 120 с.
- Kushnyr Y. V. Ynvestycyy / Kushnyr Y. V. Yn-t ekonomyky u prava Yvana Kushnyra. – K. : [b. i.], 2011. – 120 p.
20. Мусіна Л. О. Шляхи активізації інвестиційної діяльності в Україні / Мусіна Л. О. // Інвестиції XXI століття : зб. наук, пр. : Спецвип. до № 7–8. – К. : НДЕІ, 2003. – С. 3–7.
- Musina L. O. Shljahy aktyvizacii' investycijnoi' dijal'nosti v Ukraini / Musina L. O. // Investycii' XXI stolittja : zb. nauk, pr. : Specvyp. do № 7–8. – K. : NDEI, 2003. – P. 3–7.

А. С. Балан, кандидат технических наук (Одесский национальный политехнический университет). **Ретроспектива, тенденции и последствия в инвестиционных процессах предприятий производственной сферы Украины.**

Аннотация. Инфраструктуру современной промышленности Украины необходимо медленно обновить и модернизировать. Наиболее остро проблема стоит в энергетической, транспортной, сельскохозяйственной и машиностроительной отраслях. Фактически предприятия являются заложниками инвестиций. Источниками финансирования инвестиционной деятельности выступают: собственные средства предприятий, привлеченный капи-

тал (отечественные и иностранные инвестиции, инвестиции полученные в рамках государственных частно-партнерских отношений). В статье консолидированы данные и проведен анализ инвестиционных процессов в производственной сфере Украины по статистическим данным и через призму динамики энергопотребления, выявлены тенденции, факторы влияния, последствия.

Ключевые слова: инвестиционный процесс, производственная сфера, аналитика, тенденции.

O. Balan, Cand. Tech. Sci. (Odessa National Polytechnic University). *Developments, trends and effects in the investment process of ukraine manufacturing enterprises.*

Summary. *Infrastructure of modern industry Ukraine needs immediate renovation and modernization. The most acute problem is in energy, transport, agriculture and economic and engineering industries. In fact, the company is held hostage on investment. Funding for investment are: own funds, debt capital (domestic and foreign investment, investments received under public-private partnerships). Investment processes in the industrial sector of Ukraine for statistics and dynamics through the prism of energy consolidated data and analyze, detected trends, impacts, consequences.*

Keywords: *investment process, real investment, productive sector, analysis, trends.*